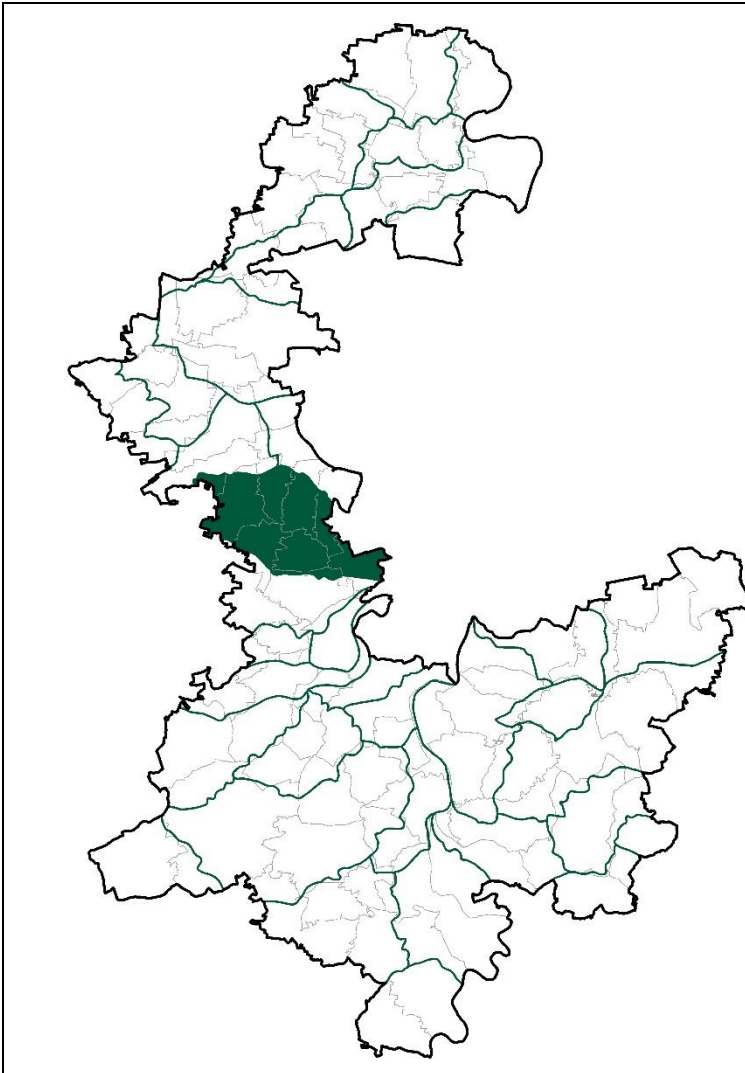

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

VYMEZENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

Údolí Radotínského potoka a Škrábek od Chýnice

Kostel sv. Kateřiny v Chotčín

Údolí Radotínského potoka pod Chotčín

Dotčené obce:

Dobříč, Tachlovice, Chýnice, Choteč, Nučice, Zbuzany, Třebotov, Kosoř, Ořech

Sousedící krajinné okrsky:

11 – Rudná a Nučice, 12 – Za okruhem, 14 – Český kras,

Popis vymezení krajinného okrsku:

Krajinný okrsek je vymezený na území povodí Radotínského potoka od uzavíracího profilu pod zastavěným územím Nučic po hranici SO ORP Černošice.

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

STÁVAJÍCÍ KVALITY / CHARAKTERISTIKY KRAJINNÉHO OKRSKU

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

VODNÍ REŽIM

Oblast KO spadá takřka celá do povodí Radotínského potoka. Tento tok se postupně zařezává do krajiny a vytváří údolí, které se začíná výrazněji formovat od hranice obce Chýnvice. Tok rozděluje KO na dvě podobně velká, avšak rozdílná území. Tento rozdíl je patrný už jen počtem přítoků, kdy pravou stranu povodí odvodňují čtyři drobné potoky a levou stranu jeden drobný potok. Levá strana povodí je výrazně více ohrožena suchem.

Na Radotínském potoce a jeho přilehlých potocích je 10 cenných malých vodních nádrží malého hospodářského významu s vysokým přínosem pro vodní režim krajiny. Radotínský potok má jasně definovanou fungující nivu, ve které jsou patrné cenné zbytky lužních porostů a mokřadů. Nad obcí Choteč je již zastoupen tvrdý i měkký luh, který je rozvinut dále po toku. Území, jež leží proti proudu toku nad tímto KO, má rychlou odezvu na příčinnou srážku vyvolávající povodeň. Transformaci případné povodňové vlny a ochranu zbylé části toku by mohla řešit suchá nádrž doplněná mokřadem v místě soutoku drobného toku z obce Choteč a Radotínského potoka. Ve zdrojové oblasti „Chotečského“ potoka nad komunikací spojující obec Zbuzany s Chotčí, dochází k periodickému převlhčení orné půdy. Zde by mělo dojít k vytvoření propustku pod komunikací a změny využívání zemědělské půdy v okolí pramenu. Na levé straně povodí jsou dva staré ekohydrologicky cenné lomy zatopené spodní vodou.

Většina území KO je intenzivně zemědělsky využívána. Orba často v pramenných oblastech přítoků hlavního toku KO zasahuje až k recipientu a narušuje ochrannou zónu kolem toku. Narušována je místy i ochranná zóna kolem Radotínského potoka, a to i v místech přirozené nivy. Krajina KO má podprůměrnou schopnost retence vody, která je daná intenzivní zemědělsky využívanou krajinou bez její výrazné segmentace a heterogenity. Významným a cenným prvkem je Radotínský potok a jeho Niva, která by neměla být narušována výstavbou.

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

Krajina plošiny (v severní části u Dobříče a Zbuzan) je využita k velkoplošnému zemědělskému hospodaření, střed území v údolích přítoků Radotínského potoka (okolí Tachlovic a Chýnvice) tvoří mozaika luk, polí a drobných ploch lesů, a okolo Chotče jsou významnější lesní porosty. Hospodaření v krajině zajišťuje statek Tachlovice.

OSÍDLENÍ A URBANIZAČNÍ PROCESY

Na území krajinného okrsku Radotínský potok se nacházejí zastavěná území obcí Dobříč (jižní část), Tachlovice, Chýnvice, Choteč, Kosoř; svými rozvojovými plochami sem zasahují i záměry zastavění obcí Zbuzany a Nučice. Žádná z obcí v krajinném okrsku nemá širší obslužný význam, severní část území spadá za základním občanským vybavením spíše do Rudné, Choteč a Kosoř spíše do Prahy nežli do sice bližších, ale hůře dostupných Černošic. Krajinný okrsek je vystaven silnému tlaku rezidenční suburbanizace, který výrazně ovlivnil zejména podobu obce Tachlovice a Zbuzany, jejich novodobá zástavba překročila krajinný horizont. V obcích Dobříč, Chýnvice a Choteč se zásadně nezměnil charakter sídel. Další územní expanze se plánuje především v Tachlovicích a Kosoři, v ostatních obcích je plánovaný růst relativně menší.

REKREACE V KRAJINĚ

Rekreační hodnota krajiny je zejména ve středu a jihu území (údolí Radotínského potoka) vysoká. Krajina je využívána zejména pro cyklistiku, v Chotči, Kosoři a Tachlovicích jsou stáje pro rekreační jezdeckví a v údolí Radotínského potoka pod Chotčí chatové osady. Údolí Radotínského potoka je rekreačně až přetěžované. Zejména v Kosoři je problém s dostupností každodenní rekreace z důvodu obtížné prostupnosti krajiny směrem na jih a sever (lom Hvížďalka v Radotíně). Naučná stezka Kosoř – Černá rokle.

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

PROSTUPNOST A CESTNÍ SÍŤ

Prostupnost krajiny je poměrně dobrá, zejména v částech KO ve vazbě na přítoky a údolí Radotínského potoka. Základní prostupnost krajiny plošiny severně od údolí Radotínského potoka zajišťuje poměrně řídká síť silnic III. třídy, v údolích doplněná poměrně hustou sítí polních a lesních cest.

EKOLOGICKÁ STABILITA A MIGRAČNÍ PROSTUPNOST

Ekologická stabilita krajiny odpovídá harmonické kulturní krajině. Kostru ekologické stability KO tvoří plochy přírodě blízkého lesa, nivních porostů a luk vázaných na Radotínský potok a jeho přítoky. Ekologicky stabilní plochy jsou severní výspou lesních krajin Českého krasu, od nichž nejsou odděleny významnými technickými bariérami. Radotínský potok je v úseku pod Tachovicemi kanalizován.

Osu systému ÚSES KO tvoří regionální biokoridor údolím Radotínského potoka se vloženým regionálním biocentrem, ze kterého odbočují větve lokálního ÚSES na sever (k Ořechu a Zbuzanům) a na jih a západ do Českého krasu.

ZÁMĚRY SE ZÁSADNÍM POTENCIÁLNĚ NEGATIVNÍM VLIVEM NA KRAJINY

➔ A.5 VÝKRES ZÁMĚRŮ | ZÁMĚRY S VLIVEM NA KRAJINU

Přeložka silnic II/101 a II/116 – Aglomerační okruh kolem Prahy

KRAJINNÉ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ A.2a VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | PŘÍRODNÍ A KRAJINNÉ HODNOTY

➔ A.2b VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | ÚSES A KOSTRA EKOLOGICKÉ STABILITY

➔ A.2c VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | KULTURNÍ HODNOTY

CHKO Český kras

Národní přírodní památka Černé rokle

Vyhlídky Nad černou roklí v Kosoři

VKP Skupina stromů v Dobříči u Prahy

Památný strom Vrba u Tachlovic

Dědečkův sad u Tachlovic

Krajinná scéna údolí Radotínského potoka

Bývalý lom Mramorka jižně od Zbuzan

Vrch Škrábek – ostroh nad meandrem Radotínského potoka

Rybník Mařánek u Zbuzan

Nezastavěný prostor volné krajiny mezi Ořechem a Zbuzany

Arboretum Ořech

Zachovaná historická jádra obcí Choteč, Tachlovice, Chýnice a Dobříč

Soustava dochovaných historických mlýnů na radotínském potoce (dolů po toku): Hrázský mlýn v Tachlovicích,

Prostřední mlýn v Tachlovicích, Dolní mlýn v Tachlovicích, Rážův mlýn v Tachlovicích, Malomlejnský (Malý) mlýn u

Chýnice, Jelínkův mlýn pod Chýnicí, Dubečský mlýn pod Chýnicí, Pivovarský mlýn u Chotče, Mlýn U Veselých v Chotči,

Cvrčkův/Cvrčkovský mlýn u Chotče, Kalinův mlýn u Chotče

Kultovní trampské chatové osady v údolí Radotínského potoka: Ariana, Západní Míle, Údolí skal

Bývalý Hladkovský mlýn

Hradiště Choteč

Kostel sv. Jakuba Staršího v Tachlovicích

Hřbitovní kaple v Tachlovicích

Muzeum Tatra 111 v Dobříči

Kaplička v Chýnici

Kostel sv. Kateřiny v Chotči

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

ZÁVADY A HROZBY PROBLÉMY OKRSKU

VODNÍ REŽIM V KRAJINĚ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Hospodaření na velkých půdních blocích na svazích povodí snižující retenční schopnost krajiny, zejména u Tachlovic a mezi Chotčí a Kuchařem a Chotčí a Kosoří

Koryto Radotínského potoka zanesené sedimenty – snížení retenční kapacity potoka

Kanalizované přítoky Radotínského potoka

Orba až na hranu vodního toku (napájeného z Mařánku) jižně od Zbuzan a Dobříče

Narušená prostředí údolní nivy Radotínského potoka nad Tachlovicemi a bezejmenného přítoku Radotínského potoka u Malého Pecnova

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Hospodaření na velkých půdních blocích na svažitých pozemcích, zejména u Tachlovic a mezi Chotčí a Kuchařem a Chotčí a Kosoří, ohrožené vodní erozí

Větrná eroze polí na horizontu/rozvodí jižně od Zbuzan

Přetížení pastvin u Kosoře

URBANIZAČNÍ PROCESY (OSÍDLENÍ / KRAJINNÝ RÁZ)

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Překročení krajinného horizontu novodobou suburbánní zástavbou mezi Tachlovicemi a Nučicemi

Překročení krajinného horizontu novodobou suburbánní zástavbou v jižní části Zbuzan (Jižní zahrady)

Kompostárna v Chýnici (zápach, dopravní zátěž)

PROSTUPNOST KRAJINY PRO ČLOVĚKA A CESTNÍ SÍŤ

➤ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Zanedbaná cesta údolím Radotínského potoka pod Chotčí – rozdupaná od jezdců na koních

Obecně obtížná pěší a cyklistická prostupnost mezi sídly uvnitř KO a za jeho okraji mimo (přetíženou) silniční síť

Špatná prostupnost údolím Radotínského potoka z Radotína do Tachlovic;

Špatná prostupnost krajiny mezi Roblínem, Kuchařkem a Třebotovem

Špatná prostupnost krajiny mezi Třebotovem a Chotčí, resp. mezi Třebotovem a Kosoří mimo silnice

Chybějící pěší/cyklistické propojení Zbuzany – Mramorka mimo silnice

Chybějící pěší/cyklistické propojení Zbuzany – Škrábek mimo silnice

Chybějící pěší/cyklistické propojení Zbuzany – Dobříč mimo silnice

Chybějící pěší/cyklistické propojení Zbuzany – Ořech (arboretum) mimo silnice

Vysoké rekreační zatížení krajiny (procházky, cyklistika, jezdci na koních) na řídké cestní síti způsobující konflikty mezi uživateli (zejména kolize s jezdci na koních)

EKOLOGICKÁ STABILITA / MIGRAČNÍ PROSTUPNOST / ÚSES

➤ A.6b PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES I

➤ A.6c PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES II

RBK jižně od Nučic vymezený na orné půdě (nefunkční)

RBK nivou Radotínského potoka je v Tachlovicích z obou stran sevřen zástavbou

Vložené LBC severně od Chýnice je z větší části vymezené na orné půdě (omezená funkčnost); výrazné odchylky ve vymezení R-ÚSES v ÚP a ZÚR mezi Chýnicí a Chotčí

Chybějící propojení lokálního ÚSES a regionálního ÚSES jižně i severně od Chýnice

Větve lokálního ÚSES od Zbuzan k údolí Radotínského potoka vymezené na orné půdě (nefunkční)

LBC jižně od Zbuzan na orné půdě vymezené v nedostatečném rozsahu

Zdvojení LBK v lesích u Vysokého Újezdu

Chybějící vložené LBC na větvi lokálního ÚSES jižně od Chotče

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

OHROŽENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Přeložka silnic II/101 a II/116 (Agglomerační okruh kolem Prahy) – vedení blízko obytné zástavby obcí

Další překročení krajinných horizontů suburbánní zástavbou ve Zbuzanech (Jižní zahrady), v Ořechu a v Tachlovicích
Obchvat Ořechu – narušení nezastavěného krajinného prostoru mezi Zbuzany a Ořechem, vzájemné odříznutí obcí Zbuzany a Ořech pro pěší a cyklisty

RADOTÍNSKÝ POTOK

13

VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Harmonická kulturní krajina s jasně prostorově vymezenými vesnicemi.

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (CÍLOVÉ KVALITY) KRAJINNÉHO OKRSKU

Dobře prostupná otevřená zemědělská krajina náhorních plošin členěná polními cestami a mezemi, odolná proti vodní i větrné erozi. Svažité pozemky využité jako louky a pastviny. Romantické hluboké zalesněné údolí Radotínského potoka se samotami. Revitalizované nivy potoků s nivními loukami a pastvinami a rozptýlenou zelení.

RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Členit rozlehlé půdní bloky u Tachlovic a mezi Chotčí a Kuchařem a Chotčí a Kosoří mezemi a polními cestami. Zatravněvat svažité pozemky.

Vytvořit územní podmínky pro pěší a cyklistickou prostupnost mezi Třebotovem a Chotčí, Chotčí a Kosoří, Kosoří a Třebotovem, Zbuzany (-Mramorkou-) a Chýnicí, Zbuzany a Tachlovicemi a Ořechem a Chýnicí.

Vytvořit územní podmínky pro revitalizaci niv potoků a revitalizaci koryt (i občasných) vodních toků, zamezit orbě až k hranám vodních toků.

Vytvořit územní podmínky pro obnovu rybníční soustavy na Radotínském potoce.

Vytvořit územní podmínky pro vedlejší regionální turistickou trasu z Prahy do Kačáku údolím Radotínského potoka s odbočkami z Chotče a Chýnice na Kuchařík a Český kras.

Vytvářet podmínky pro realizaci zařízení každodenní rekreace u Kosoře, Tachlovic, Dobříče, Ořechu a Zbuzan.

V zastavěných územích vesnic koncepčně řešit hospodaření s dešťovou vodou (typicky zasakování srážkové vody na pozemku, oddílná kanalizace s akumulací vody v malých vodních nádržích atp.).

Nepřipustit další plošné rozšiřování lomu Hvíždalka směrem na západ, severně od Kosoře, které by obec Kosoř zcela odřízla od přímého přístupu do údolí Radotínského potoka.

UPOZORNĚNÍ NA VÝSKYT PRIORITYNÍCH OPATŘENÍ ČI ÚPRAV

Rozčlenění rozlehlých půdních bloků polními cestami a zatravnění svažitých pozemků.

Revitalizace údolních niv potoků.

Zajištění podmínek pro pěší a cyklistickou prostupnost mezi sídly v krajinném okrsku a sídly vedlejších KO.

Vytvořit územní podmínky pro vedlejší regionální turistickou trasu z Prahy do Kačáku údolím Radotínského potoka s odbočkami z Chotče a Chýnice na Kuchařík a Český kras.